

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2023

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 14 від 20.06.2023 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Технічний редактор Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова: Іванченкова Л.В., д.е.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Агунова Л.В., к.т.н., доцент

Артеменко С.В., д.т.н., професор

Басюркіна Н.Й., д.е.н., професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Бордун Т.В., к.т.н., доцент

Верхівкер Я.Г., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Гаркович О.Л., к.б.н., доцент

Добрянська Н.А., д.е.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., професор

Філіпенко О.І., к.філ.н., доцент

Згадова Н.С., к.е.н., доцент

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Капустян А.І., д.т.н., доцент

Коваленко О.О., д.т.н., професор

Косой Б.В., д.т.н., професор

Котлик С.В., к.т.н., доцент

Козак К.Б., д.е.н., професор

Лагодієнко В.В., д.е.н., професор

Лебеденко Т.Є., д.т.н., професор

Ломовцев П.Б., к.т.н., доцент

Макаринська А.В., д.т.н., професор

Ніколюк О.В., д.е.н., професор

Немченко В.В., д.е.н., професор

Осадчук П.І., д.т.н., доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Солоницька І.В., к.т.н., доцент

Седікова І.О., д.е.н., професор

Сергеева О.Є., д.ф-м.н., професор

Семенюк Ю.В., д.т.н., професор

Симоненко Ю.М., д.т.н., професор

Скрипніченко Д.М., к.т.н., доцент

Соловей А.О., к.т.н., доцент

Струк Б.І., к.п.н., доцент

Тіплов О.С., д.т.н., професор

Тележенко Л.М., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Ткачук Г.О., д.е.н., професор

Фесенко О.О., к.т.н., доцент

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.

Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2023. – 395 с.

— амортизаційний фонд;
— спеціальні фонди;
— нерозподілений прибуток;
— кредиторська заборгованість усіх видів, включаючи заборгованість з бюджетних платежів, із відрахувань на соціальне страхування, з оплати праці;
— короткострокові і довгострокові кредити комерційних банків;
— кошти для фінансування капітальних вкладень та інші кошти, відображені в пасиві бухгалтерського балансу підприємства.

Таким чином, економічну природу фінансів розкриває сукупність грошових відносин, які виникають на підприємстві внаслідок виробничо-фінансової діяльності.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Тарасова О.В.

Література

1. Мочаліна З.М. Фінанси. навч. посібник. / Мочаліна З.М., Склярчук Н.І., Федоренко І.А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 392 с.
2. Тарасова О.В. Фінансовий механізм стійкого розвитку підприємства. / Тарасова О.В. Економіка харчової промисловості. – 2016. – Том 8. – Вип. 2. – С. 59-63.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Єфремов Денис, студент гр. МгЕк-1-22

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

The theses underline the significance of economic research in entrepreneurial activity, describes a general depiction of the situation in the Ukrainian market. The gravity of applying of economic tools to the production program of the enterprise has been confirmed.

Детермінантність категорії «ефективність підприємницької діяльності», потребує від економічного відділу фокусування уваги, насамперед, на аналізі потреб організації в трудових, матеріальних і фінансових ресурсах; розробці заходів із забезпечення режиму економії, пошуку резервів, попередженню втрат і непродуктивних витрат, а також контрольної-аналітичної роботи з кошторисною документацією [1, с. 89].

Досконале розуміння потреб споживачів, вміння оцінювати та передбачати реакцію ринку стосовно реалізації нової ідеї у виробництві – визначає підприємця, як організатора виробничого процесу, бо запорукою прийдешнього успіху є навик поєднання в єдиний процес двох складових: введення новачки на ринок та «прогнозування його реакції» [1, с. 90]. Релевантність даного аспекту пояснюється зменшенням часу між появою інноваційного товару на ринку та випуском конкурентами відповідного виробу, що копіює оригінал. В даному спрямуванні полегшується доступ до «просунутих» технологій, переваги створені завдяки «Know how», або впливу масштабування поступово нівелюються, тому господарюючий суб'єкт змушений стрімко та динамічно вносити корективи у свою діяльність бо нехтування або зволікання в даному процесі призводить до невиправних втрат конкурентних позицій.

Якісний економічний інструментарій дослідження стає основою ґрунтовного розгляду середовища існування підприємства та передуює створенню ефективних робочих процесів, являючи собою базис стабільного функціонування структури [2, с.15].

У вітчизняному науковому й експертному середовищі простежується досить динамічний розвиток методичного інструментарію економічних досліджень. При загальному збільшенні адаптованих закордонних методик, які широко й не завжди ефективно використовуються для аналізу національних реалій, маємо зменшення застосування традиційних підходів коефіцієнтного, факторного й структурного аналізу при розширенні варіативної частини дослідницьких рішень й пошуків творчої складової в плануванні досліджень.

Ключовим аспектом стало прагнення компаній щодо найповнішого розуміння потреб власного споживача, що потребувало доповнення класичних методів дослідження іншими, в складі яких присутня інноваційна складова. Наявна тенденція до зростання кількості компаній, які застосовують результати фахових економічних досліджень з метою формування стратегій та тактичного проектування, а також задля генерування найефективніших управлінських рішень.

Модерновий українській ринок формує «price policy» згідно висновків економічних досліджень. Нерідко основою відсутності належної якості в роботі агентів є прозаїчна захланність, як власника так і дослідницької фірми. Замовник, що оголошує тендер, при обранні економічного агентства виходить з позиції пошуку найдешевшої пропозиції і, таким чином, сам створює потенційні умови для провалу проекту. Невизначеність середовища функціонування й високі вимоги до адаптивності потребують з'ясування й аналізу «порогу» витрат, зниження якого унеможливує ефективне функціонування ринкового суб'єкта. Рейтинг цінової політики аналітиків, може свідчити про низький рівень професійних якостей виконавця, який просто не вірно оцінює завдання та неспроможний уявити обсяг робіт [2, с. 17-18]. Беручи до уваги динаміку ринкового середовища, можемо констатувати, що практична площина використання економічного аналізу стає дедалі більш актуальною, дозволяючи керівникам компанії «бути в тренді» та адаптувати виробничу стратегію фірми до плінних зовнішніх чинників. Результати повинні бути ретельно опрацьовані. Економічний відділ компанії має досконало опрацювати результати проведених економічних розрахунків і трансформувати їх в предметні рекомендації, що в подальшому враховуються при формуванні виробничих програм.

Необхідність впровадження інструментарію економічних досліджень у господарську практику підприємств вже ні в кого не викликає сумніву. Про це свідчить хоча б той факт, що 92 % підприємств у США та 78 % у Німеччині і Великобританії регулярно проводять економічний аналіз, оптимізуючи тим самим виробничі процеси та одержуючи високий приріст прибутку. Цікаво, що пересічна американська компанія з річним обсягом збуту 35 млн дол. витрачає на економічні дослідження майже 2,5 % свого бюджету, а фірма із продажами менше 25 млн дол. – лише 1,3 % [3, с. 23].

В Україні, за прогнозними оцінками, кількість замовлених економічних досліджень вітчизняними підприємствами на 2022 рік мало становити 42,19 % загалу, тим не менше, поступово зростає відсоток підприємств, які намагаються застосовувати закордонну практику ведення бізнесу і, за прогнозами на 2024 рік цей показник має сягати 60-62 % [3, с. 20].

Відтак, можемо стверджувати, що застосування економічних інструментів для оптимізації виробничих процесів на підприємстві має загальновизнане високе значення в сучасній економіці, оскільки ігнорування економічних факторів збільшує загрози створення додаткових ризиків та утворює прямі і непрямі збитки. Це обумовлено фактором невизначеності ринкового середовища в якому підприємство вимушене вести економічну діяльність за наявності великої кількості негативних чинників. Саме тому в країнах з розвиненою економікою керівництво підприємств вкладає значні кошти в розвиток

економічної діяльності, забезпечує аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища та використовує економічні розрахунки для моніторингу ринку.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

Науковий керівник – д.е.н., професор Гончаренко О.В.

Література

1. Огліх В.В. Основи здійснення економічних розрахунків та аналіз їх ефективності при плануванні виробничої програми на підприємстві / В.В. Огліх, С.П. Криворучко // Вісник ДНУ. Економіка. – 2010. – Вип. 2. – №10/1. – С. 89-95.

2. Полторак В.А. Економічні дослідження: Навчальний посібник / В.А. Полторак. – К.: Центр навчальної літератури, 2013. – 378 с.

3. Старостіна А.О. Міжнародні економічні дослідження та управління ризиками – важливі чинники підвищення конкурентоспроможності підприємств / А.О. Старостіна, В.А. Кравченко // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2011. – Вип. 26. – С. 14-26.

УДК: 338.43:631.582.3

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Грищенко А.В., аспірант спеціальності 076

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Сьогодні для більшості людей є зрозумілим, що без цивілізованого підприємництва жодній країні світу, не створити потужної економіки та не вийти на світові ринки товарів і послуг. Для багатьох громадян України підприємництво стає основним видом трудової діяльності, адже це один з ключових факторів розвитку суспільства. Підприємницький сектор є основою функціонування національної економіки. Він відповідає за забезпечення ринку необхідними товарами і послугами, наповнює бюджет різними доходами та забезпечує формування ринкових відносин у державі [1, с. 367]. Вирішальну роль в успішності будь-якого підприємства відіграють інновації, які переводять виробничу систему на новий рівень, забезпечуючи цим економічне зростання. Інноваційна діяльність підприємства являє собою комплексний процес створення, використання і розповсюдження нововведень з метою збільшення прибутковості свого виробництва. В ринковій економіці інноваційна діяльність підприємств є одним із найважливіших чинників, що дозволяють підприємству посідати стійкі ринкові позиції [2]. Одним із важливих секторів економіки України у формуванні продовольчої безпеки держави являється харчова промисловість, що у свою чергу виробляє один з найважливіших продуктів харчування – хліб та хлібобулочні вироби [3].

Хлібопекарна галузь України потребує інноваційних стратегій для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку в умовах швидких змін на ринку та вимог споживачів. Формування інноваційної стратегії є ключовим елементом для стимулювання розвитку нових продуктів, процесів та технологій у хлібопекарній галузі. Інноваційна стратегія повинна базуватися на вивченні та аналізі ринкових тенденцій, технологічних інновацій, змінах у споживацьких перевагах та забезпечувати гнучкість підприємств у впровадженні новацій. Важливим аспектом формування інноваційної стратегії є сприяння створенню інноваційної культури та залучення талановитого персоналу з відповідними

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАСЛА СЕЛЯНСЬКОГО КИСЛОВЕРШКОВОГО ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАКВАСОК DVS НА ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД № 1»	
Лисиця О.	174
РОЗРОБКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ГІРЧИЧНОЇ ОЛІЇ НА ТОВ «АВА»	
Бондаренко Д.	176
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ НАССР ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОРОЗИВА ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОПЕРАТОРА РИНКУ ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ»	
Капиш В., Будянський М., Єфімов Є.	178
БЕЗПЕЧНІСТЬ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Балтажи В.	180
БЕЗПЕЧНІСТЬ, ЯКІСТЬ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА РОСЛИННИХ ОЛІЙ	
Могилянський М.	182
СЕНСОРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИТРИМАНИХ СОРТОВИХ ЧЕРВОНИХ ВИН ЛІНІЙКИ GRANDE VALLEE	
Крапівіна О.С.	183
РОЗДІЛ 6 – ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДО РЕГІОНІВ	
Барбарош Н.М.	188
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Армашева Т.В.	191
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ	
Власов О.Р.	193
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИІНФЛЯЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Коломієць А.С.	196
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ	
Сідоров К.С.	199
АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Величко О.М.	202
ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ФІНАНСІВ СУСПІЛЬСТВА	
Головатюк Я.О.	205
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Єфремов Д.	207
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Гріщенко А.В.	209
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	
Цинцар К.М.	211
	389